

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124273792
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:6124273792.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a sudcov JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C., XXX XX C., štátny občan SR, o zaplatenie sumy 15.219,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 7Csp/47/2024-124 zo dňa 29. januára 2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.
- Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu, C. C., D. a žalovaným došlo dňa 2.1.2020 k uzavretiu Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 162.71,- eur, ktorý sa zaviazal zaplatiť v 96 mesačných splátkach po 254,94 eur, pričom splatnosť prvej splátky bola 15.2.2020 a konečná splatnosť úveru 15.1.2028.
- Listom zo dňa 12.9.2022 C. C., D. vyhlásila splatnosť úveru a vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 19.835,55 eur.
- Listom zo dňa 10.8.2022 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 10.8.2022 je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 338,29 eur, vyzval žalovaného na zaplatenie v lehote 15 dní s upozornením na oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky v celom rozsahu.
- C. C., D., zmluvou zo dňa 24.3.2023 postúpila zmluvou o postúpení pohľadávku na žalobcu a žalovanému bola uvedená skutočnosť oznámená listom zo dňa 1.4.2023 (č.l. 17 spisu).
- Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, spĺňa tak definíciu veriteľa spotrebiteľa podľa ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách (ďalej len „zákon č. 129/210 Z.z.“) a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

7. V danej veci sa v prvom rade skúmala aktívna vecná legitímácia žalobcu v konaní, a teda či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu ako postupníka. Rovnako s poukazom na ust. § 17 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách sa skúmalo, či v danej veci došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru ako podmienky postupiteľnosti pohľadávky na tretiu osobu.

8. Súd skúmal platnosť právneho úkonu zosplatnenia, pričom dospel k záveru, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.9.2022 je potrebné považovať za neurčitý a neplatný právny úkon v zmysle ust. § 37 Občianskeho zákonníka. Podľa predloženého oznámenia právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplatneniu spotrebiteľského úveru ku dňu 11.9.2022, pričom žiadal vrátenie dlžnej sumy spolu s príslušenstvom, ktorá predstavovala sumu vo výške 19.835,55 eur. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti (č.l. 54) však neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ustanovenia § 565 v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ustanoví § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň pre posúdenie určitosti a následnej možnosti, či k zosplatneniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé, s ktorou splátkou je dlžník v omeškani.

9. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že žalovaný ako spotrebiteľ potreboval vedieť, pre ktorú konkrétnu splátku dochádza k predčasnému zosplatneniu tak, aby mohol túto splátku zaplatiť a tým odvrátiť predčasné zosplatnenie úveru.

10. Pokiaľ teda nedošlo k riadnemu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, nebola ani naplnená podmienka v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách v spojení s ustanovením § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pretože pohľadávka žalobcu v čase postúpenia nebola splatnou. Žalobca teda nepreukázal, že má aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, pretože právny úkon postúpenia je potrebné považovať za neplatný v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Súd s poukazom na vyššie uvedené žalobu zamietol v dôsledku absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

11. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“).

12. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to v plnom rozsahu.

13. Ako dôvod uviedol, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. V žiadnom prípade sa nemožno stotožniť s právnym názorom, v zmysle ktorého je vo výzve podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj v oznámení o uplatnení práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, potrebné špecifikovať, s ktorou splátkou je žalovaný v omeškani, nakoľko to nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Účelom uvedeného zákonného ustanovenia bolo iba zavedenie sprísneného mechanizmu zosplatňovania splátok, na ktoré bolo rozložené určité plnenie. Cieľom tohto ustanovenia bolo, aby dlžník – spotrebiteľ v omeškani dostal výhodu oproti občajnému dlžníkovi v tom, že pred zosplatnením všetkých záväzkov bol na to písomne upozornený v konkrétnych lehotách a mal možnosť odvrátiť zosplatnenie doplatením dlžných splátok/ splátky v omeškani. Zdôvodnenie súdu, že neuvedenie označenia splátky, omeškanie ktorej spôsobuje zosplatnenie všetkých záväzkov má viesť k pochybnostiam o začiatku plynutia premičania, je nedôvodným. Ust. § 103 Občianskeho zákonníka sa na posudzovanie premičania pri strate výhodnosti splátok v spotrebiteľských sporoch nepoužíje.

15. Žalobca ďalej tvrdil, že súd postupoval v rozpore s ust. § 181 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom zmaril žalobcovi doplniť skutkové tvrdenia a dôkazy k otázke, na ktorej posúdení súd založil svoje rozhodnutie.

16. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

17. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

18. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

19. Pokiaľ ide o námietky žalobcu o porušení jeho práva na spravodlivé súdne konanie, s týmito nie je možné sa stotožniť.

20. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

21. Na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 3.12.2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.“.

22. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, je potrebné považovať za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl.

23. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

24. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

25. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa

k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

26. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy a v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú dôkaznú zákonnú silu (článok 15 Základných princíпов Civilného sporového poriadku). Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie strán sporu.

27. Vo vzťahu k namietanému postupu súdu prvej inštancie v rozpore s § 181 ods. 2 CSP, odvolací súd odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, podľa ktorých neuvedenie predbežného posúdenia veci nebráni stranám v uplatňovaní ich ďalších procesných práv a nezakladá procesnú vadu o porušení práva na spravodlivý proces, jej nedostatok možno zhojiť v odvolacom konaní namietaním nedostatočného právneho posúdenia veci (porovnaj napr. R 60/2021, 7Cdo/45/2020, 7Cdo/111/2020, I.ÚS/643/2022). Už v rozhodnutí o veci samej súd prvej inštancie svoje názory oznámi a tým zhojí tento procesný nedostatok (viď. II.ÚS/366/2018, IV.ÚS/16/2012, 4Cdo/167/2012). Na týchto záveroch zotrúva najvyšší súd ako súd odvolací, aj v tejto veci. V kontexte uvedeného pred súdom prvej inštancie nemohlo dôjsť k postupu, ktorý by mohol viesť k vydaniu prekvapivého rozhodnutia. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Co/1/2023 zo dňa 14.8.2024, pozri aj uznesenie z predbežného prerokovania veci Ústavným súdom Slovenskej republiky z dňa 24.11.2022, sp.zn. I.ÚS/643/2022, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019)

28. Okrem základných princíпов je hodnotenie dôkazov upravené v ust. § 191 CSP. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

29. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

30. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

31. Vo veci nie je možné stotožniť sa s názorom žalobcu, podľa ktorého boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre zosplatnenie úveru.

32. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.3.2023 právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasledujúcich. V prejednávanej veci postupom bola banka, preto pri postupovaní sa musela zohľadniť špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2011 Z.z. o bankách.

33. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

34. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na to, že možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

35. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

36. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do 8. časti hlavy I. oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

37. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

38. Rovnako konkretizovanie splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, má zásadný vplyv na plynutie premlčacej doby. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu, upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Sami o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne

upravený v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

39. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených troch mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). K tomuto záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.11.2022 vydaného pod sp. zn. 7Cdo/268/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2023 pod č. 29. Aj z tohto rozhodnutia bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že beh premlčacej doby začína plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Musí ísť teda o splátku určitú a presne konkretizovanú.

40. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právny úkon akým je zosplatnenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky musí obsahovať aj dôležitý údaj a to identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatnenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatniť, je nejasný a teda neurčitý, nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba.

41. Vo výzve zo dňa 10.8.2022 (č.l. 53 spisu) banka oznámila žalovanému, že je ku dňu 10.8.2022 v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 3.386,29 eur, výška omeškanej splátky, pre ktorú banka vyhlási mimoriadnu splatnosť, banka neuviedla. V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.9.2022, na ktorú poukazuje tiež prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, žiadna konkretizácia splátky, s ktorou mal byť žalovaný v omeškaní, uvedená nie je. V tomto oznámení právny predchodca žalobcu len oznámil žalovanému, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1. písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery C. C., D. s účinnosťou od 1.1.2015 v aktuálnom znení – omeškanie dlžníka so plácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace. Z uvedeného dôvodu banka vyhlásila ku dňu 11.9.2022 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy a žiadal pohľadávku zo zmluvy vo výške 19.835,55 eur uhradiť do 15 dní. V súvislosti so zosplatnením spotrebiteľského úveru je potrebné si uvedomiť skutočnosť, podľa ktorej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sú upravené 2 rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa vyplývajúceho z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť veriteľa o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky.

42. Za správnu nemožno označiť ani argumentáciu žalobcu, podľa ktorej špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu.

43. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.9.2024 vydané vo veci 6Cdo/15/2023. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky skonštatoval, že napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení neplatnosti úkonov veriteľa realizovaných v zmysle ust. § 53 ods. 9 a ust. § 565 Občianskeho zákonníka, preto namietané nesprávne právne posúdenie nebolo dôvodné. Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom v zmysle ust. § 39 v spojení s ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle ust. § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách.

44. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2024 vydaného vo veci 5Cdo/2/2023 v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

45. Obdobný záver vyplýva tiež z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.6.2024 vydaného vo veci 5Cdo/197/2022. V tomto rozhodnutí bolo zdôraznené, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej lehoty, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, že zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

46. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

47. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca vzhľadom na neúspech v odvolacom konaní nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva. Dôvodom takého rozhodnutia je skutočnosť, že v odvolacom konaní žalovanému žiadne trovy preukázateľne nevznikli a z obsahu spisu nevyplývajú.

48. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).